

det er mine — „Beviser“ er f. Eks., at han har hørt, at een Landmand har et Aar haft særlig stor Indtægt af Svinehold, saa har andre det ogsaa“. Hvad er Sandheden? At jeg stod her i Rigsdagen med Papiret, saadan som jeg staar med det her, og læste op i det høje Ting, at en af Landbrugets egne Konsulenter fortæller, at en Landmand har haft saa og saa stor Fortjeneste, og saa føjede jeg loyalt til, at deraf kan man naturligvis ikke drage den Slutning, at alle har haft det paa samme Maade. Man maa sige, at hvis man bevidst vil fordreje Sandheden, kan det ikke gøres bedre, men det tror jeg slet ikke, det ærede Medlem har gjort. Jeg tror ikke, det er sket med Bevidsthed, men fordi han ikke har bedre Forstand.

Et andet Sted i den samme Tale siger det ærede Medlem: „Statistikken siger, at i 1918 var Gaardmændenes Gennemsnitsindtægt 4 400 Kr., og efter Statistikken var Karlelønnen i 1918 1 300 Kr., og saa siger han“ — det er mig — „ordret: „Er der saa nogen Mening i, at Gaardmandens Indtægt skulde kunne ligge saa lavt som 4 400 Kr. Man kan sige sig selv, at her maa der være en Fejl“. Og saa fortsætter Hr. Pinstrup: „Rektoren forstaaer selvfølgelig ikke, at selv om Ejendommen gav Under-skud, maatte Karlen alligevel have de 1 300 Kr. i Løn“. Altsaa, det ærede Medlem giver det Udseende af, at det drejer sig om een Ejendom med een Karl, medens det drejer sig om samtlige danske Gaardejeres Gennemsnitsindtægt paa 4 400 Kr. og samtlige Karles Gennemsnitsindtægt paa 1 300 Kr. Men det siger han ikke, han siger „Ejendommen“ og „Karlen“. Man maa sige, at naar man er saadan en Karl i en Diskussion, kan man sagtens staa sig.

Men det, jeg ikke kan forstaa, er, at det overhovedet er muligt for den danske Gaardmand at sætte Penge paa Rente. Og naar jeg siger dette, vil jeg udtrykkelig igen betone, at jeg taler ikke af noget Had til Gaardmanden, jeg har den fulde Respekt for ham. Jeg er selv udgaet af den Stand, jeg har den største Respekt for Gaardmanden, og jeg kender ham. Nej, mit Motiv til at tale er den Trang til Retfærdighed, som vi alle bør have, og det er i dette specielle Tilfælde et Ønske om at alle Skatteborgere i Staten skal stilles lige. Det er Motivet. Nu kan jeg ikke forstaa, at det er muligt, at man kan være vred over, at der gaar mange Penge til Bankerne fra det danske Landbrug, naar Indtægterne er saadan, som de er. Jeg skal oplyse ærede Medlemmer om, hvorledes de er efter den

sidst foreliggende Statistik. I 1922 var de danske Gaardmænds Gennemsnitsindtægt 3 770 Kr., i 1921 4 286 Kr., i 1920 4 616 Kr. og i 1919 4 631 Kr. Det er lutter smaa Summer. Hvorledes er det muligt med saadanne Arbejdsmandslønninger, som det er, at sætte mange Penge i Banken? Det er der ingen, der kan forstaa.

Men man faar maaske allerbedst Begreb om, hvorledes Sagen ligger, naar man omregner disse Summer efter Pristallet, for saa faar vi en Jævnføring — og det er det, det kommer an paa i al Sammenligning — med Forholdene, saaledes som de var før Verdenskrigen. Jeg har derfor omregnet Indtægterne efter hvert Aars Juli-Pristal og skal nu meddele det høje Ting, hvorledes det forholder sig ud fra det Synspunkt. Efter Pristallet var den danske Gaardmands Gennemsnitsindtægt i 1922 1 900 Kr., i 1921 1 808 Kr., i 1920 1 800 Kr. og i 1919 2 195 Kr. Nu gaar vi til Krigsaarene for at faa dem med. I 1918 var Gennemsnitsindtægten 2 420 Kr., i 1916 2 540 Kr. og i 1915 2 240 Kr. Man ser altsaa det forbløffende, at Indtægten i alt væsentligt har holdt sig paa det samme Standpunkt, men den har dog i de sidste Aar været stærkt dalende og er ganske overordentlig beskeden. Ingen Bybeboer; ingen fastlønnede Tjenestemand kan begribe, hvorledes det er muligt med de Indtægter at sætte Penge i Banken, at have Sparekassebøger spredt rundt omkring i de forskellige Egne af den Landsdel, man bebod — det gaar os Bybeboere fuldstændig over Hovedet. Den eneste Maade, hvorpaa man kan komme til en lille Smule Forstaaelse, er ved et Studium af Landsoverskatteraadets Beretninger. Det er noget, der ligesom klarer lidt. Naar vi nemlig ser disse Beretninger, viser det sig, at jeg har haft Ret i alle de Aar; jeg har talt om dette Spørgsmaal, og det er jo længe siden, jeg begyndte. Den første Tale, jeg holdt om denne Sag, holdt jeg den 9. Oktober 1917, om Sparekasserne. Jeg tog mig for at analysere Summerne i Sparekasserne og havde en Fornemmelse af, at de store Indskud maatte skrive sig fra Landbruget. Jeg skal ikke beklage mig over, at man lo ad mig i det høje Ting; det er ikke første Gang, man har let ad mig; det bliver heller ikke den sidste, og jeg er altid til Tjeneste. Men jeg har haft Ret; det viser Erfaringen; jeg har allerede i 1917 set det Sted, hvor Pengene gik hen, og jeg har talt om det Gang paa Gang, indtil det endelig lykkedes at faa Landsoverskatteraadet til rigtig for Alvor at sætte sig i Virksomhed. Og hvad er det ikke for